

STEFAN SEHL (Red.)

HEIMATBUCH DRENJE-SLATINIK-
MANDITSCHEVAC-PRIDVORJE,
UNVERGESSENE HEIMAT
DONAUSCHWABEN. GROßEMEINDE
DRENJE SLATINIK-MANDISCHEVAC-
PRIDVORJE IN SLAWONIEN, HRSG.
HEIMATORTSGEMEINSCHAFT DER
GROßEMEINDE DRENJE, VERLAG
HARWLIK,

Reutlingen, 1994., str. 423, ilustr.

Stotine tisuća Nijemaca, Folksdojčera ili, kako sami sebe najradije nazivaju Podunavskih Švaba, koji su potkraj ili nakon Drugog svjetskog rata napustili jugoistočnu Europu, na razne su načine vezani za svoju postojbinu. Zarana su u Njemačkoj, Austriji i drugim zemljama poratne podunavskošvapske dijaspore (USA, Kanada, Argentina, Brazil, Australija...) stvorili udruženja koja njeguju njihovu specifičnu kulturu, koja je zbog preplitanja s jugoistočnoeuropskom i slavenskom kulturom ponešto drugačija od one koja se razvila u matičnim zemljama. Običaj je da se organiziraju pučke i crkvene svečanosti, kakve su i prije pola stoljeća na jugoistoku Europe okupljale njemačku etničku zajednicu. Mnogi od njih redovito posjećuju svoja zavičajna mjesta, svoje konfiscirane kuće, groblja, crkve i druge spomenike svojih predaka.

Udruženja iseljenih Podunavskih Švaba, od poratnih godina do naših dana, objavljuju svake godine na desetine knjiga o starom zavičaju. Danas praktički nema naselja u kojemu su nekada živjeli Nijemci, kojemu nije posvećena posebna monografija, niti važnijeg događaja u povijesti Podunavskih Švaba, koji nije barem publicistički obrađen.

I za Đakovštinu, gdje su Nijemci sve do pred kraj Drugog svjetskog rata živjeli u većem broju (preko 20 posto stanovništva) postoji nekoliko knjiga. Kao posljednja u nizu do sada je knjiga: Zbornik o Drenju.

U izdanju tzv. Domovinske mjesne zajednice (Heimatortsgemeinschaft) iseljenih Nijemaca iz Drenja i okolnih manjih sela, objavljena je u Reutlingenu

kraj Stuttgarta monografija (tzv. Zavičajna knjiga) o Drenju, Drenjskom Slatiniku, Mandićevcu i Pridvorju. Urednik knjige (zbornika) je Stefan Sehl, predsjedavajući Domovinske mjesne zajednice Drenje-Slatinik-Mandićevac-Pridvorje. Autori većine priloga i napisa u zborniku su Stefan Sehl, Andreas Keinrad, Anna Matuschek (čs. Roberta), Leni Urlich, Marija Limburger, svi podrijetlom iz Drenja i okolice, kao i mnogi drugi.

Uz kratki povijesno-kulturni pregled naselja (sela) koja autori obrađuju, nalazimo niz pjesama, priča i anegdota iz zajedničkog života i prošlosti u Drenju, Slatiniku, Mandićevcu i Pridvorju. U knjizi ima dosta nezaobilaznih i važnih podataka o naseljavanju Nijemaca, o životu Nijemaca u navedenim selima i općenito u tom kraju. Knjiga donosi mnoštvo zanimljivih podataka o različitim ustanovama (škola, čitaonica...) i društvima (športska, lovačka, vatrogasna, pjevačka...) od važnosti za život i razvoj tih naselja i Đakovštine u cijelosti. Dosta prostora je posvećeno različitim običajima. Opisana je vrlo slikovito svakodnevnica u Drenju i okolnim selima, život i suživot Nijemaca, Hrvata i drugih etničkih zajednica u prošlosti. Uglavnom na osnovu sjećanja obrađeno je razdoblje Drugog svjetskog rata, te iseljavanje Nijemaca iz Drenja, Slatinika, Mandićevca i Pridvorja u Austriju, odnosno u Njemačku. Napose su zanimljive stare fotografije, faksimili dokumenata, karte, planovi i oni dijelovi knjige koji se odnose na demografiju, lingvistiku i folkloristiku.

I ova Zavičajna knjiga, posvećena je ponajprije uspomenama na stari zavičaj, a ne povijesnom istraživanju. Autori progovaraju (što je mišljenja smo i od posebne zanimljivosti potencijalnom korisniku) iz jednog drugačijeg »njemačkog realiteta«. Drenje, Slatinik, Mandićevac i Pridvorje, prikazani su kako se ta sela održavaju u sjećanjima prijašnjih stanovnika Nijemaca. Osnovno raspoloženje je nostalgija za izgubljenim zavičajem.

Podaci koji su doneseni u Zavičajnoj knjizi Drenja nisu kronološki potpuni ni preiscrpní, no vrlo su dragocjeni i nezaobilazni želimo li stvoriti što točniju sliku o povijesti navedenih sela. Iako i Zavičajna knjiga Drenje, kao i većina sličnih izdanja, ostaje uglavnom u okviru njemačke etničke zajednice, možemo je smatrati važnim prilogom ne samo za povijest naselja koja obrađuje, nego i povijest Slavonije u cjelini.

Dr. Vladimir Geiger